

Súd: Mestský súd Bratislava II
Spisová značka: 73P/17/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1225200392
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 06. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Emília Habartová
ECLI: ECLI:SK:MSBA2:2025:1225200392.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Bratislava II, sudkyňou JUDr. Emíliou Habartovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: Y. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpená kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave, so sídlom Vazovova 7/A, Bratislava, dieťa rodičov: matky - G.. Q. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XX, R., zastúpená: JUDr. Lucia Danišovičová, PhD., advokátka, so sídlom Drieňová 1/D, Bratislava, otca - C. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom U. X. G. X, Q., zastúpený: LAWIKON s. r. o., advokátska kancelária, so sídlom Gajova 4, Bratislava, o návrhu matky na nahradenie súhlasu otca na podanie žiadosti o zmenu priezviska maloletej, takto

rozhodol:

I. Súd návrh z a m i e t a .

II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom, doručeným súdu dňa 03.02.2025, sa matka domáha udelenia súhlasu otca na podanie žiadosti o zmenu priezviska maloletej Y., nar. XX.XX.XXXX, z priezviska „G.“ na priezvisko „Q.“, dôvodiac tým, že rozsudkom Mestského súdu Bratislava II sp. zn. B4-13P/84/2018 zo dňa 21.10.2024 bola schválená rodičovská dohoda, v zmysle ktorej sa maloletá Y. zveruje do osobnej starostlivosti matky, zastupovať ju a spravovať jej majetok budú obaja rodičia, styk otca s maloletou sa neupravuje; bol vydaný autoritatívny výrok o určení výšky vyživovacej povinnosti otca. Súčasne rodičia uzatvorili rodičovskú dohodu týkajúcu sa povinnosti podrobiť sa výchovnému opatreniu v špecializovanom zariadení. Maloletá Y. sa narodila z krátkeho vzťahu jej rodičov, pričom rodičia nikdy nežili v spoločnej domácnosti a neposkytovali maloletej spoločnú starostlivosť, rodičia ukončili svoj partnerský vzťah pár mesiacov po narodení maloletej, ktorá je od svojho narodenia vo fatickej osobnej starostlivosti matky, pričom otcov záujem o maloletú možno hodnotiť ako formálny a prejavujúci sa len v podobe súdnych sporov. V priebehu súdneho konania o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností sa rodičia dohodli na obnovení kontaktu otca s maloletou v rozsahu asi dvakrát do týždňa na pár hodín, avšak na dojednané stretnutia sa otec viackrát nedostavil, obdobie od 11/2018 do 04/2019 je obdobím, kedy bol kontakt otca s maloletou za celé obdobie jej života najfrekventovanejší - interakcia otca na týchto stykoch s maloletou bývala obmedzená, otec reagoval agresívne a hrubo na matku aj na maloletú, ak maloletá odmietala fyzický kontakt s otcom alebo keď ho neoslovila otec; fakt, že medzi otcom a maloletou sa pre absenciu otca nevytvoril vzťah, otec kládol za vinu matke. V 11/2019 sa styky otca s dieťaťom prestali realizovať - otec sa o kontakt s maloletou nepokúsil, kontakt s matkou prerušil, na maloletú sa nedopytoval, od 11/2019 do 03/2023 sa neuskutočnil žiaden kontakt otca s maloletou, minimalizovala sa aj akákoľvek komunikácia rodičov, otec nevykonával svoje rodičovské práva a povinnosti, o maloletú, jej potreby či zdravotný stav sa nezaujímal a neplnil si ani svoju vyživovaciu povinnosť. Od 11/2019 do 01/2025 videla maloletá otca päťkrát; z dôvodu hrubého, bezcitného správania sa otca je maloletá traumatizovaná, kontakt s otcom pre ňu predstavuje neprimeranú psychickú záťaž, ktorá sa prejavuje vo

všetkých oblastiach jej života; maloletá je od roku 2019 v evidencii viacerých psychológov. Maloletá otca odmieta, rolu otca a ani jej blízkej osoby mu neprisudzuje, neoslovuje ho a ani ho nikdy neoslovovala ako otec. V týchto súvislostiach matka poukázala na správy vypracované detskou psychologičkou G.. G. F. H. zo dňa 27.09.2022, zo dňa 30.06.2023 a zo dňa 30.05.2024, ktoré priložila k podanému návrhu. Ďalej uviedla, že o nápravu vzťahu medzi otcom a dieťaťom sa pokúšal celý rad odborníkov (napr. referát poradensko-psychologických služieb ÚPSVAR-u Bratislava, Centrum poradenstva a prevencie W., detská psychologička G.. G. F. H., pričom na potrebu rešpektovať psychické potreby maloletej upozorňovali otca aj v ZŠ maloletej), podľa matky otec nič z poskytnutých rád odborníkov nevzal do úvahy a presadzoval jediné riešenie a to odovzdanie dieťaťa na styk s ním. Maloletá k otcovi nemá žiaden vzťah, resp. jej vzťah k otcovi je kvalitatívne výrazne horší ako je typické čo i len pre vzťah s cudzími osobami, maloletá k otcovi necíti žiadne rodinné puto, práve naopak, toto odmieta, len myšlienka na otca v nej vyvoláva silne negatívne emócie, s otcom sa maloletá neidentifikuje a sama zmienka, že daný muž je jej biologickým otcom, pre ňu predstavuje zásah do jej psychického prežívania, maloletá odmieta všetko, čo je spojené s otcom vrátane jej priezviska, ktoré jej bolo určené pri narodení na základe dohody rodičov. Priezvisko maloletej dané po jej otcovi matka nevnímala nijako problematicky. Približne v apríli - máji 2022, v prvom ročníku ZŠ, začala maloletá dopytovať matku o vysvetlenie, prečo sa volá G. a nie Q., na reakciu matky, že je to v našom kultúrnom priestore dlhoročný zvyk volať sa po otcovi a že je to normálne, maloletá nereagovala pozitívne a začala čoraz častejšie používať priezvisko po matke. Do druhého ročníka ZŠ v 09/2023 (po prestupe do inej triedy) sa maloletá predstavila deťom ako Y. Q., na zošity sa rovnako podpísala priezviskom Q., čo spôsobilo rozkol v jej vzťahoch s rovesníkmi, keďže pedagogický zbor maloletej oslovoval jej skutočným priezviskom, v dôsledku čoho si ju spolužiaci doberali a spochybňovali ju. Maloletá sa plne identifikuje s priezviskom po matke, pri zoznamovaní s cudzími ľuďmi sa predstavuje ako Q., počas zisťovania jej názoru na súde v konaní o úprave výkonu rodičovských práv a povinností sa predstavila ako Y. Q., rovnako tak sa predstavila aj pri prvej návšteve R. centra, na titulnú stranu zošitov či svojho denníčka sa od druhého ročníka ZŠ konštantne podpisuje Q., alebo Y. Z.; ak maloletá niekde vidí svoje meno napísané ako G., automaticky ho preškrtnie a napíše si nad neho meno Q.; keď jej matka priezvisko Q. preškrtnie a opraví ho na G., maloletá reaguje opätovným prepísaním priezviska; maloletá je pri používaní priezviska Q. tak vehementná, že už aj spolužiaci ju vnímajú ako Q.. Podľa názoru matky je zo súdneho spisu sp. zn. B4-13P/84/2018 nepochybne preukázané, že maloletá v súvislosti s postavou otca dlhodobo prežíva emocionálne náročnú situáciu, ktorú sa nedarí ošetriť ani v spolupráci so psychológmi a v dôsledku ktorej ani nebolo v záujme maloletej upraviť jej styk s otcom, odmietanie priezviska otca je zo strany maloletej pochopiteľné - ide o prejav odmietania akejkoľvek spojitosti maloletej s osobou otca a o jej snahu takto vymazať otca zo svojho prežívania. Maloletá na objektívne argumenty nereaguje a priezvisko po matke, resp. odstránenie priezviska otca je pre ňu subjektívne veľmi dôležité, negatívne prežívanie maloletej, ktoré trvá najmenej rok a pol (intenzívnejšie od 09/2023) a ktoré sa nemení, je pre matku dostatočným dôvodom pre podanie tohto návrhu. Matka má za to, že pre maloleťu je osoba otca traumatizujúca, rovnako tak ako používanie priezviska po ňom; maloletá, tak ako každé dieťa, potrebuje cítiť istotu, stabilitu a bezpečie, v prípade maloletej, u ktorej je preukázané dlhodobé narušenie jej emocionálnej stability, sú tieto potreby ešte viac zvýraznené, preto ak možno prežívanie maloletej uľahčiť prijatím priezviska matky, ktorá maloletej saturuje jej emocionálne potreby a pri ktorej sa maloletá cíti bezpečne, potom je v najlepšom záujme maloletej, aby mala priezvisko matky; zmena priezviska maloletej má potenciál zvýšiť pocit istoty a bezpečia v prežívaní maloletej; úlohou rodičov je za každých okolností naučiť dieťa, aby rešpektovalo a prijímalo seba samého. Maloletá túži po zmene priezviska a vyjadrovanie tejto jej požiadavky podľa matky nadobudlo už nezdravý charakter - maloletá matku najmenej raz do týždňa dopytuje, či už je jej priezvisko aj oficiálne zmenené, sťažuje sa na matku, keď zistí, že matka v tejto veci nepodnikla ešte žiadne kroky; téma zmeny jej priezviska začala gradovať v 11/2024 po tom, čo s ňou opakovane na túto tému komunikoval pedagogický zbor, keďže otec v 11/2024 žiadal ZŠ o zabezpečenie používania jej skutočného priezviska. Neschopnosť dieťaťa akceptovať existenciu otca, neúspešné pokusy o vytvorenie vzťahu medzi dieťaťom a otcom a vehementná identifikácia dieťaťa s priezviskom matky sú podľa názoru matky dostatočnými dôvodmi pre povolenie zmeny priezviska; čiastočne je dôvodom pre vyhovieť návrhu matky aj nie skutočný záujem otca o dieťa, keď pri snahe o vytváranie vzťahov s dieťaťom dlhodobo neakceptuje dieťa a jeho potreby a to ani napriek opakovanému poradenstvu odborníkov. Matka poukázala na viaceré súdne rozhodnutia zaoberajúce sa uvedenou problematikou, pričom uviedla, že zmena priezviska maloletej nebude mať za následok uvoľnenie rodinných vzťahov, keďže pocit rodinných vzťahov k otcovi maloletá nielenže necíti, ale ho systematicky aj odmieta. Matka uznáva, že je nepochybne v záujme dieťaťa, aby dieťa malo a udržiavalo vzťahy s oboma rodičmi, avšak vzťah s otcom sa nevytvára na základe

spoločného priezviska, ale na základe reálneho otcovstva. Podľa matky strata priezviska otca nemá potenciál spôsobiť maloletej žiadne negatívne následky, má jediný potenciál a to v podobe zlepšenia psychického prežívania maloletej, ktoré je preukázateľne narušené; pozitívny následok, ktorý zmena priezviska môže priniesť dieťaťu, je neporovnateľný s následkom na strane otca, ktorý zmenou priezviska maloletej podľa matky neutrpí žiadnu zásadnú negatívnu ujmu na svojich právach.

1.1 K návrhu boli pripojené listinné dôkazy: rodný list maloletej, rozsudok Mestského súdu Bratislava II č. k. B4-13P/84/2018-1329 zo dňa 21.10.2024, trestný rozkaz Okresného súdu Bratislava IV č. k. 2T/64/2022 zo dňa 07.11.2022, rozsudok Okresného súdu Bratislava IV č. k. 2T/64/2022 zo dňa 13.02.2023, zápisnica z pojednávania sp. zn. B4-13P/84/2018 zo dňa 13.10.2022, správa zo psychologického intervencie G.. G. F. H. zo dňa 27.09.2022, zo dňa 30.06.2023 a zo dňa 30.05.2024, vyhlásenie detskej psychologičky G.. G. F. H. zo dňa 18.10.2024, záverečná správa ÚPSVAR Bratislava o plnení výchovného opatrenia zo dňa 08.03.2022, správa z psychologického poradenstva CPP W. zo dňa 31.05.2023, správa triednej učiteľky zo dňa 16.10.2024, správa špeciálnej pedagogičky G.. R. z pozorovania a práce s dieťaťom (nedatovaná - pozn. súdu), fotografie školských zošitov/školských prác/kresieb maloletej z 2. a 3. ročníka ZŠ vrátane vzoru obálky vypísanej matkou a obálky vypísanej maloletou, prianie od kamarátky maloletej, e-mail špeciálnej pedagogičky D.. L. R. adresovaný matke zo dňa 23.01.2025.

2. K návrhu sa vyjadril otec podaním zo dňa 11.03.2025, v ktorom uviedol, že s podaným návrhom nesúhlasí, tvrdiac, že matka nie je schopná akceptovať a podporovať rolu otca v živote maloletej a to už ani len po formálnej stránke, svojím konaním vystavuje maloletú nepriaznivému konfliktu lojality. Podľa otca maloletá nemá relevantný dôvod, pre ktorý by ho mohla dôvodne odmietiť, otec sa voči maloletej a ani voči matke nikdy nechoval agresívne, neužíva žiadne návykové látky, má riadny príjem, zabezpečené bývanie, no najmä vynikajúci vzťah so svojím prvorodeným synom. Podľa otca je na zváženie, odkiaľ pramenia negatívne postoje maloletej voči otcovi, keďže matka v návrhu uvádza, že za obdobie od 11/2019 do 01/2025 maloletá videla otca len päťkrát - za uvedené obdobie otcovi nebolo umožnené, aby bol s maloletou čo i len na chvíľu sám, pričom pri každom jednom styku práve matka vyhotila situáciu s cieľom, aby bola v očiach maloletej obeťou; matka dlhodobo vykonáva úkony brániace otcovi vo výkone jeho rodičovských práv - styk s maloletou. Keďže v súčasnosti nie je zabezpečený styk maloletej s otcom (a ani nebol posledných 7 rokov), je podľa otca absurdné a nedôveryhodné, aby maloletá na základe vlastnej empirie, ktorú nemá odkiaľ čerpať, mala voči otcovi tak vyhrotený negatívny postoj. Otec má za to, že nepriaznivý psychický stav maloletej je zapríčinený toxickou výchovou matky, ktorá od narodenia maloletej sústavne zabezpečuje osobnú starostlivosť o maloletú a systematicky buduje u maloletej nenávisť voči svojmu biologickému otcovi; matka maloletú nikdy nemotivovala na styk s otcom, čoho výsledkom je, že otca v úplnosti odstrihla zo života maloletej. Potreba spolupôsobenia druhého rodiča - otca pri výchove maloletej je nesporná, je potrebné, aby tak matka, ako aj otec boli prirodzenou súčasťou života maloletej a vzájomne rešpektovali rolu druhého rodiča v živote dieťaťa v záujme zachovania zdravého psychického vývinu dieťaťa. Podľa otca je zrejmé, že matka rolu otca v úplnosti ignoruje, pohŕda ním a týmto emóciám učí aj maloletú; matka ako preferenčný rodič svojím konaním obmedzuje práva nielen druhého rodiča, ale i práva maloletého dieťaťa na styk s oboma rodičmi, prípadne starými rodičmi, ako aj s ďalšími rodinnými príslušníkmi z otcovej strany. Tvrdenia matky ohľadom nenávisť maloletej k priezvisku „G.“ sú podľa otca založené na dohadoch matky a pokiaľ sú tvrdenia matky o tom, že maloletá sa na písomných prácach, pracovných zošitoch a ďalších dokumentoch dlhodobo podpisuje ako „Q.“, resp. „Y. Z.“, pravdivé, uvedené bolo nevyhnutné riešiť za súčinnosti oboch zákonných zástupcov maloletej. Ďalej otec uviedol, že maloletá v prvom ročníku základnej školy nemala tendenciu predstavovať sa priezviskom „Q.“, pričom je minimálne zvláštne, keď matka uvádza, že o úradnej zmene priezviska mala maloletú poučovať jej spolužiačka (X - X-ročné dieťa) a to už v druhom ročníku na základnej škole. Otec má za to, že nie sú preukázané dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by zakladali potrebu zmeny priezviska maloletej a popiera tvrdenia matky ohľadom jeho údajného nezájmu o maloletú - otec sa sedem rokov snaží o vybudovanie si vzťahu s maloletou, avšak práve matka mu bráni v tom, aby okrem rodičovských povinností - výživné (ktoré otec platí riadne a včas), mohol vykonávať aj rodičovské práva - styk s maloletou; podľa otca je zmena priezviska maloletej skôr prianím matky.

3. Na pojednávaní matka zotrvala na podanom návrhu, uviedla, že Y. začala prvýkrát komunikovať potrebu o zmene priezviska v máji, keď bola prváčka, začala sa jej pýtať, prečo sa volá G. a prečo to dovolila; od septembra druhého ročníka ZŠ, keď prestúpila do anglického programu, sa začala

predstavovať ako Q.; matka to riešila s triednou učiteľkou, riešilo sa to aj s vychovávateľkou v školskom klube či s deťmi v kolektíve, kde Y. pravdepodobne povedali, že to môže vyriešiť iba súd, preto matka podala návrh na súd. Táto situácia pretrváva dodnes, t.j. Y. stále tvrdí, že je Q., napr. vo februári 2025 si Y. chcela prepísať priezvisko v pase; ak deti chcú Y. ublížiť, nazývajú ju klamárkou, lebo sa nevolá Q., na čo Y. reaguje tak, že uteká plakať na toaletu. Otec v minulom roku kontaktoval ZŠ a žiadal, aby sa maloletá predstavovala ako G. a nie ako Q.. S maloletou matka túto tému viackrát riešila, vysvetľovala jej, že sa tak volá preto, lebo sa na tom dohodla s jej otcom, ale maloletá to úplne odmieta, začala byť na matku agresívna, slovné na matku útočila, prečo nič nerobí, maloletá je nahnevaná. Matke bolo odporúčané, aby na maloletú netlačili, tzn. aby sa úradne volala G., ale aby si na svoj zošit a svoje veci písala priezvisko, ako to cíti, t.j. Q.. Od leta 2024 do konca apríla 2025 maloletá podstupovala EDMR terapie, počas ktorých nenavštevovala psychologičku G.. F. H., navštívia ju koncom tohto mesiaca. Doposiaľ sa neuskutočnilo žiadne stretnutie v TENENET-e, o.z., za týmto účelom matka viackrát kontaktovala UPSVaR, ktorý jej oznámil, že rodičov bude kontaktovať priamo TENENET, o.z. Od posledného súdneho rozhodnutia sa otec s maloletou nestretol.

3.1 Na pojednávaní otec uviedol, že nemá žiadne informácie o svojej dcére a to napriek súdom uložených informačných povinnosti, ktorú si matka plní čisto formálne, nevie prakticky nič o tom, ako Y. prežíva svoje detstvo, čo sa deje v jej živote; o tom, že Y. používa priezvisko po matke, sa prvýkrát dozvedel až na súdnom pojednávaní v minulom roku, keď bola Y. vypočúvaná súdom - na viacero otázok z jej rodinného života odpovedala nesprávne. Otec nevidí záujem matky, aby ho aspoň v minimálnej miere včlenila do života jeho dcéry. Otec má za to, že ak sa maloletej zmení priezvisko, neprinesie jej to do života nič dobré, maloletá je ťažký outsider a ťažký citový mrzák, žije iba s matkou, ktorá má XX rokov, jej starí rodičia žijú v U. Q., nemá žiadnych bratrancov ani sesternice, nepozná druhú časť svojej rodiny (brat, starí rodičia), maloletá žije s matkou v toxickom prostredí, matka nemá dosah ani na základné veci, nevie maloletej vysvetliť ani elementárne veci, akými sú to, čo je priezvisko, čo znamená rodina, otec a pod. Otec si stále myslí, že sa jedného dňa s maloletou stretne a budú spolu fungovať normálne. So zmenou priezviska nesúhlasí, lebo maloletá tým stratí svoju identitu. Maloletá je dezorientovaná v základných veciach, tvrdí, že nemá otca (že otec sa zabil, skočil z okna a pod.). Ako otec nie je v živote dcéry prítomný a to vinou matky, ktorá je pre dcéru viac kamarátkou ako rodičom. Maloletá trpí tým, že nemá otca, nevyrieši sa to zmenou priezviska, je to dlhodobý problém. Otec kontaktoval TENENET, o.z., kde mu oznámili, že na realizáciu nariadeného výchovného opatrenia potrebujú právoplatný rozsudok (otec si chcel dať vyznačiť čiastočnú právoplatnosť rozsudku, ale odmietli mu to vyznačiť). V apríli otec napísal maloletej list na jej narodeniny, na informatívnom stretnutí rodičov konanom na tunajšom súde sa dozvedel, že ho matka otvorila, údajne ho prečítala maloletej, potom ostal na policičke v obyvacke. Podľa otca si matka neuvedomuje, ako toxicky funguje, je tu neustála kontrola zo strany matky, maloletá nemá slobodnú vôľu s ním komunikovať, nekontaktovala ho ani na jeho narodeniny, otec nevie, čo sa stalo s jeho darčekom pre maloletú, nemá žiadnu odozvu. Maloletá má X. rokov, ale nič sa nelepeší. So zmenou priezviska otec nesúhlasí, lebo by to nebolo v prospech dcéry, keď sa bude stretávať s maloletou rok alebo dva a maloletá si bude chcieť aj naďalej zmeniť priezvisko, nebude jej v tom brániť.

3.2 Zástupca kolízneho opatrovníka maloletej na pojednávaní uviedol, že s podaným návrhom nesúhlasí, zmenu priezviska maloletej nepovažuje za prospešnú.

3.3 Zástupkyňa matky titulom záverečnej reči uviedla, že v konaní boli preukázané závažné dôvody na zmenu priezviska maloletej. Maloletá otca nepozná, rovnako tak nepozná ani jeho stranu rodiny, z vykonaného dokazovania (z tohto konania, ale aj z predchádzajúceho konania) jednoznačne vyplýva, že maloletá nemá k otcovi žiadnu spolupatričnosť, necíti k nemu žiadne rodinné puto, otca vníma ako negatívnu postavu, resp. ho popiera a to dokonca aj sama pred sebou. Situácia, keď maloletá pociťuje k otcovi mimoriadne negatívny vzťah, je dlhodobá, je nesporné a opakovane preukázané, že len zmienka o otcovi v nej vyvoláva extrémne napätie. Je len pochopiteľné, ak sa odpor maloletej k otcovi manifestuje aj vo vzťahu k jej priezvisku. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že maloletá svoje oficiálne priezvisko odmieta a všade, kde je to možné, ho nepoužíva, táto situácia maloletej škodí a to nielen na úrovni jej psychického prežívania, ale aj v oficiálnych vzťahoch, keď je na používanie svojho formálneho priezviska opakovane upozorňovaná. Argument spolupatričnosti a jediného spojiva s otcom nemožno použiť tam, kde to spojivko s otcom nie je a naopak, ak to spojivko s otcom má byť, bolo by želateľné, aby to nebolo v podobe priezviska, ale v podobe skutočnej realizácie ich vzťahu. Označovať svoje dieťa za citového mrzáka, outsidera a inými výrazmi, ktoré majú dehonestujúci charakter, otec len preukazuje, že v skutočnosti mu nejde o dieťa, ale o niečo iné. Pre maloletú ide o výsostne dôležitú otázku,

príčom matka rozumie, že súčasťou výchovy dieťaťa je aj vytváranie určitej rezistencie a akceptácie skutočnosti, ktoré vo svete nejde zmeniť, na druhej strane otázka priezviska musí byť aj z pohľadu otca absolútne bezvýznamná, otca nijako neovplyvní, ale maloletej je schopná priniesť zlepšenie jej psychického prežívania, pričom postoj otca ju môže buď utvrdiť v jej názore na otca, alebo jej ho môže vyvrátiť. Aj táto vec môže byť dobrým krokom k nadviazaniu k ich doteraz neexistujúceho vzťahu.

3.4 Zástupkyňa otca titulom záverečnej reči uviedla, že otec nesúhlasí s návrhom matky a žiada súd, aby ho v celom rozsahu zamietol, majúc za to, že návrh matky je postavený výlučne na želaní maloletej napriek tomu, že judikatúra poukazuje na tak závažné dôvody, akými sú neplatenie výživného na maloleté dieťa, dlhodobý nezáujem o maloleté dieťa, ako aj ďalšie iné dôvody. Z návrhy matky vyplýva, že maloletá nerešpektuje dospelé osoby, neuznáva autority. Maloletá nepodstúpila žiadnu odbornú pomoc, ktorá by jej mala náležite vysvetliť, pokiaľ to nedokáže matka, aké je jej zákonné meno a priezvisko. Poukázala na viaceré súdne rozhodnutia (napr. uznesenie KS TT zo dňa 19.09.2018, sp. zn. 24Cop 47/2018; KS TN zo dňa 11.12.2019, sp. zn. 19Cop 46/2019; rozsudok KS PO zo dňa 13.03.2018, sp. zn. 3Cop 1/2018; uznesenie KS NR sp. zn. 5Cop 5/2021), majúc za to, že neboli splnené zákonné dôvody na zmenu priezviska maloletej, nie je sporné, že otec výživné platí, o maloletú sa aktívne zaujíma, má k maloletej vybudovaný citový vzťah a už len tým, že žiada, aby bol tento návrh zamietnutý, je evidentné, že mu záleží na tom, aby medzi ním a maloletou nedošlo k pretrhnutiu aspoň tej formálnej stránky, keď už skutkový stav je taký, že otec sa 7 rokov nevie dostať k svojej dcére a v styku s jeho dcérou je mu bránené.

4. Vykonaným dokazovaním spočívajúcim vo výsluchu rodičov maloletej a kolízneho opatrovníka, v oboznámení s listinnými dôkazmi tvoriacimi obsah spisu v tejto veci vrátane spisového materiálu vedeného pod sp. zn. B4-13P/84/2018 súd zistil nasledovný skutkový stav:

4.1 Maloleté dieťa Y. G., nar. XX.XX.XXXX (aktuálne vo veku X rokov), pochádza zo vzťahu rodičov: matky - G.. Q. Q., nar. XX.XX.XXXX a otca - C. G., nar. XX.XX.XXXX, rodičia maloletej nie sú a nikdy ani neboli manželmi, nežili ani v spoločnej domácnosti, od svojho narodenia až doposiaľ sa maloletá nepretržite nachádza vo výlučnej starostlivosti matky, ktorá s ňou býva v 3-izbovom byte na vyššie uvedenej adrese, ktorý je vo výlučnom vlastníctve matky; aktuálne maloletá navštevuje X. ročník Základnej školy L., U. X, R. (od septembra 2023 až doposiaľ navštevuje anglický program výučby).

4.2 Rodičovské práva a povinnosti k maloletej Y. sú upravené rozhodnutím tunajšieho súdu č. k. B4-13P/84/2018-1329 zo dňa 21.10.2024, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave č. k. 14CoP/17/2025-1432 zo dňa 10.04.2025, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 26.04.2025, ktorým súd i) schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej bola maloletá Y. zverená do osobnej starostlivosti matky s tým, že zastupovať maloletú a spravovať jej majetok budú obaja rodičia, styk otca s maloletou nebol upravený, pričom obaja rodičia sa zaviazali, že sa spolu s maloletou podrobia výchovnému opatreniu a síce odbornému sociálno - psychologickému poradenstvu v organizácii TENENET o.z., so sídlom Oravská 4, Senec, za účelom obnovy vzťahu medzi otcom a maloletou, budovania dôvery maloletej vo vzťahu k otcovi, stretnutia otca s maloletou za prítomnosti odborného pracovníka, ako aj za účelom zlepšenia výchovných zručností, odstránenia rodičovského konfliktu, zlepšenia vzájomnej komunikácie rodičov pri výchove maloletej, zlepšenia schopnosti neprenášať svoj postoj k druhému rodičovi na maloletú a akceptácie sa rodičov navzájom a to v rozsahu 10 hodín samostatného poradenstva otcovi, 10 hodín samostatného poradenstva matke, 10 hodín samostatného poradenstva maloletej a po ukončení samostatného poradenstva sa rodičia a maloletá podrobia spoločnému poradenstvu v rozsahu 20 hodín; zároveň sa matka zaviazala, že bude e-mailom informovať otca o zmene zdravotného stavu maloletej, o výsledkoch lekárskeho vyšetrenia v deň vyšetrenia a že bude podávať otcovi pravidelne, vždy prvý piatok v kalendárnom mesiaci, písomne na e-mail otca správy o neúčasti maloletej v školskom zariadení v prípade prezenčného vyučovania a v prípade dištančného vyučovania alebo individuálneho vzdelávania správy o učive, ktoré maloletá preberá počas dištančného vyučovania alebo individuálneho vzdelávania, správy o prospechu maloletej, správy o aktuálnych mimoriadnych veciach týkajúcich sa maloletej, o vopred naplánovaných lekárskech vyšetreniach, správy o mimoškolských aktivitách maloletej a jej krúžkovej činnosti; výrokom ii) súd uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletej za obdobie od 23.04.2018 do 31.08.2022 sumou vo výške 250,- eur mesačne a od 01.09.2022 sumou vo výške 300,- eur mesačne, vždy do 15. dňa v kalendárnom mesiaci vopred k rukám matky, výrokom iii) súd uložil otcovi povinnosť zaplatiť zročné výživné za obdobie od 23.04.2018 do 31.10.2024 vo výške 4.546,64 eur

do 60 dní od právoplatnosti tohto rozsudku, výrokom iv) súd nepriznal žiadnemu z účastníkov konania nárok na náhradu trov konania.

4.3 Z konania, vedeného na tunajšom súde pod sp. zn. B4-13P/84/2018, je preukázané, že otec sa s maloletou dlhodobo nestretáva, od narodenia maloletej sa otec stretával s maloletou len nepravidelne a výlučne v prítomnosti matky, maloletá nemá k otcovi vybudovaný žiaden vzťah, dlhodobo ho odmieta, čo má za následok jej zhoršený psychický stav, na zlepšení ktorého sa dlhodobo pracuje s využitím dostupnej odbornej pomoci (predovšetkým so psychológmi, špeciálnymi pedagógmi, terapeutmi a pod.). Z výpovede rodičov na pojednávaní vyplynulo, že doposiaľ sa nezačalo s realizáciou nariadeného výchovného opatrenia, ktorého účel je opísaný vyššie.

4.4 Z obsahu zápisnice zo zisťovania názoru maloletej, ktoré sa uskutočnilo dňa 25.07.2024 v konaní, vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. B4-13P/84/2018, o. i. vyplýva, že maloletá sa predstavuje ako Y. Q., t.j. používa priezvisko po matke; maloletá ďalej uviedla, že nemá žiadnych súrodencov, otec býva niekde v G., nechýba jej, nechce ísť k nemu ani na prázdniny. Skutočnosť, že maloletá používa priezvisko po matke, má súd za dostatočne preukázanú aj z listinných dôkazov priložených k podanému návrhu či predložených matkou na pojednávaní. Vzhľadom na uvedené súd nepovažoval za nevyhnutne potrebné zisťovať názor maloletej ohľadom (ne)možnosti zmeny jej priezviska z „G.“ na „Q.“ a zároveň ani doplniť dokazovanie o dôkazné návrhy navrhnuté matkou na pojednávaní (spočívajúce v zabezpečení správy od špeciálnej pedagogičky zo ZŠ, ktorú maloletá navštevuje a to ohľadom postavenia maloletej v kolektíve, jej správania a pod. v súvislosti s používaním priezviska), ktoré súd zamietol s poukazom na nehospodárnosť a nadbytočnosť, keďže skutočnosti, ktoré sa majú týmto dôkazom preukázať, súd už má za dostatočne preukázané ostatnými matkou predloženými listinnými dôkazmi. Súd zamietol aj dôkazný návrh matky, ktorý predniesla na pojednávaní, spočívajúci v predložení e-mailov posielaných matkou otcovi, ktoré majú preukázať, že matka si riadne plní svoju informačnú povinnosť uloženú súdnym rozhodnutím a že otec klame, a to s odôvodnením, že uvedené skutočnosti priamo nesúvisia s predmetom tohto konania, ktorým je nahradenie súhlasu otca s podaním žiadosti o zmenu priezviska maloletej; skutočnosti, ktoré sa vykonaním navrhnutého dôkazu majú preukázať, nie sú podľa názoru súdu rozhodujúce pre meritórne rozhodnutie súdu v tomto konaní.

5. Podľa § 28 ods. 1, 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „zákon o rodine“), súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa, b) zastupovanie maloletého dieťaťa, c) správa majetku maloletého dieťaťa. Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

6. V článku 18 Dohovoru o právach dieťaťa je zakotvená zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa, táto zásada je vyjadrená aj v § 28 ods. 1 a 2 zákona o rodine. Dieťa má teda zákonom garantované právo byť vychovávané oboma rodičmi a to aj v prípade, ak rodičia spolu nežijú. Aj rodič, ktorému dieťa nebolo zverené do starostlivosti, má preto právo v primeranom rozsahu podieľať sa na výchove maloletého dieťaťa, osobne sa o dieťa starať a budovať citové a rodinné väzby s ním, nakoľko stále zostáva rodičom so všetkými právami a povinnosťami z tohto vzťahu vyplývajúcimi. Slovenská republika, ako zmluvný štát Dohovoru o právach dieťaťa, je povinná poskytnúť rodičom potrebnú pomoc pri plnení ich úlohy výchovy detí.

7. Podľa § 35 zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vystaňovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

8. Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 300/1993 Z. z. o mene a priezvisku v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o mene a priezvisku“), štátny občan Slovenskej republiky po narodení nadobúda spoločné priezvisko rodičov, alebo ak majú priezviská rôzne, nadobúda priezvisko jedného z nich určené dohodou pri uzavretí manželstva, prípadne ak rodičia nie sú spolu zosobášení a majú rôzne priezviská, nadobúda priezvisko podľa dohody rodičov. Dohodou možno určiť iba priezvisko, ktoré v čase keď k dohode došlo, má jeden z rodičov.

9. Podľa § 6 ods. 1 zákona o mene a priezvisku, zmenu mena alebo priezviska možno povoliť najmä, ak ide o meno a priezvisko hanlivé, alebo ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

10. Podľa § 8 ods. 1 zákona o mene a priezvisku, zmena mena alebo priezviska maloletého sa nepovolí, ak by táto zmena bola v rozpore so záujmom maloletého, alebo s § 4 ods. 2, alebo ak by bola v rozpore s právnym poriadkom alebo tradíciou iného štátu, ak štátny občan Slovenskej republiky je tiež štátnym občanom iného štátu.

11. Podľa § 11 ods. 3 písm. a) zákona o mene a priezvisku, žiadosť o zmenu mena alebo zmenu priezviska maloletého podávajú jeho rodičia, ak sú jeho zákonnými zástupcami, ako spoločnú žiadosť. Ak ide o maloletého staršieho ako 15 rokov, musia k žiadosti priložiť jeho písomný súhlas s jeho úradne osvedčeným podpisom. Ak o zmenu mena alebo zmenu priezviska maloletého žiada iba jeden z jeho rodičov, k žiadosti priloží aj písomný súhlas druhého rodiča s jeho úradne osvedčeným podpisom alebo právoplatné rozhodnutie súdu nahrádzajúce jeho súhlas, ak súhlas nedal alebo ak sa súhlas nedal získať.

12. Podľa platnej judikatúry (R 11/1973) súhlas na podanie žiadosti o zmenu priezviska možno dať len vtedy, ak sú na to závažné dôvody, napr. ak si rodič, ktorý nesúhlasí so zmenou priezviska, neplní svoje povinnosti voči dieťaťu, nejaví o neho záujem a stratil k nemu citový vzťah alebo ak z iného vážneho dôvodu nie je v záujme ďalšej výchovy dieťaťa, aby u neho bol udržiavaný a prehlbovaný pocit spolunáležitosti s týmto rodičom.

13. Spôsob určovania a zmeny mena a priezviska upravuje zákon č. 300/1993 Z. z. o mene a priezvisku. Priezvisko je základným identifikátorom osoby a vytvára aj vlastnú identitu každej osoby, pričom každý občan Slovenskej republiky musí mať meno a priezvisko určené pri narodení. Právo na meno (analogicky aj priezvisko) patrí medzi základné práva dieťaťa v zmysle čl. 7 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa. Prípadná zmena mena alebo priezviska nie je teda len formálnym aktom, ale predstavuje zásah do identity dieťaťa a má vplyv na jeho ďalší vývin, čo musí súd starostlivo vyhodnocovať aj v konaní vzťahujúcom sa k zmene priezviska maloletého dieťaťa. Pri rozhodovaní o udelení súhlasu jednému rodičovi na podanie žiadosti na zmenu priezviska maloletého dieťaťa je nutné skúmať, či na takéto rozhodnutie existujú dôležité dôvody, napr. že rodič, ktorého priezvisko dieťa nosí, si neplní svoje povinnosti k dieťaťu, nejaví o neho záujem, prípadne či dieťa stratilo k nemu citový vzťah v dôsledku neadekvátneho konania rodiča. Súd musí zväziť aj to, aké sú vzájomné citové väzby k osobe, ktorej priezvisko má dieťa nosiť, či vykazujú známky stability a pod.

14. Podľa čl. 5 Základných zásad zákona o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a. úroveň starostlivosti o dieťa,
- b. bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c. ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d. okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e. ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f. podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g. názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h. podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i. využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

15. Súd nerozhoduje o zmene mena alebo priezviska; rozhoduje iba o udelení súhlasu (ak sa rodičia nedohodnú) na podanie žiadosti príslušnému okresnému úradu (§ 9 zák. č. 300/1993 Z. z. v znení neskorších predpisov), ktorý o zmene mena alebo priezviska rozhodne. Náležitosti žiadosti o povolenie zmeny mena alebo priezviska sú stanovené v § 11 ods. 3 písm. a) uvedeného zákona, citovaného vyššie.

16. Zásadne patrí obom rodičom právo rozhodovať o záležitostiach ich maloletých detí. Z formulácie ustanovenia § 35 zákona o rodine možno vyvodiť, že bežné záležitosti týkajúce sa maloletého dieťaťa je

oprávnený rozhodnúť ten z rodičov, u ktorého sa dieťa momentálne nachádza. Bežnými záležitosťami sa pritom rozumejú tie, ktoré vznikajú pri uspokojovaní každodenných potrieb dieťaťa. Podstatné otázky týkajúce sa záležitostí dieťaťa musia byť vždy schválené oboma rodičmi. Ak ide o podstatnú vec, je potrebné zistiť názor druhého rodiča, či s prejavom zastupujúceho rodiča súhlasí. Pokiaľ by rodič vyslovil nesúhlas, boli by dané podmienky pre postup podľa ustanovenia § 35 zákona o rodine. Takže v prípade, ak dôjde medzi rodičmi k nezhode o tom, čo je skutočný záujem dieťaťa, rozhodne na návrh niektorého z nich súd. Vecou podstatnou treba rozumieť nielen niečo, čo je objektívne v právnom živote podstatné (napr. zastúpenie), ale čo je podstatné jednak pre rodiča a najmä pre dieťa. Súdna prax určila, že za podstatné záležitosti sa vždy považuje vysťahovanie maloletého do cudziny, správa jeho majetku, štátne občianstvo maloletého dieťaťa, udelenie súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti, príprava na budúce povolanie alebo zmena mena či priezviska maloletého.

17. Za podstatné súd považuje, že určenie mena a priezviska maloletého dieťaťa patrí k právam oboch rodičov a k jeho zmene môže dôjsť len zákonným spôsobom. V prípade nedosiahnutia dohody rodičov o zmene priezviska maloletého dieťaťa môže súd (v prípade podania návrhu za účelom nahradenia súhlasu nesúhlasiaceho rodiča) udeliť súhlas na podanie žiadosti na zmenu priezviska maloletého dieťaťa vtedy, ak sú na zmenu priezviska maloletého dieťaťa (o ktorej zmene následne rozhoduje príslušný štátny orgán podľa osobitného zákona) závažné dôvody. Tie musia však byť v najlepšom záujme dieťaťa, avšak nemôžu byť opomenuté ani práva rodičov. Tieto závažné dôvody odôvodňujúce zmenu priezviska nastávajú najmä vtedy, ak rodič nesúhlasiaci so zmenou priezviska si neplní svoje rodičovské povinnosti k dieťaťu, nejaví o dieťa vôbec záujem, stratil k nemu citový vzťah a preto nie je naďalej v záujme ďalšej výchovy dieťaťa, aby pocit spolupatričnosti s ním bol u dieťaťa pestovaný a prehľbovaný. Za tieto závažné dôvody možno považovať aj okolnosti, ktoré by spôsobovali ujmu, resp. bola by zhoršená kvalita života maloletého dieťaťa spojená s jeho priezviskom. Je potrebné zdôrazniť, že aj pri rozhodovaní o takomto návrhu je nevyhnutné brať zreteľ na záujem maloletých detí, ktorý je základným východiskom pri posudzovaní dôvodnosti udelenia súdneho súhlasu so zmenou priezviska druhému z rodičov, ako predpoklad na riadne podanie žiadosti na zmenu priezviska na administratívnom úrade. Záujem dieťaťa je nutné chápať nielen z pohľadu obsahu žiadosti jedného z rodičov, poprípade vyjadrenia maloletého, ale treba citlivo skúmať argumenty toho rodiča, ktorý so zmenou priezviska nesúhlasí. Zmenou priezviska maloleté dieťa síce neprichádza o rodiča s právami a povinnosťami rodiča, ale stráca základný formálny rodový identifikátor k rodičovi. Deti sa rodia rodičom s tým, že výber jedného a druhého rodiča navzájom predpokladá prirodzenú afiliáciu týchto dvoch ľudí s predpokladom, že spoločným (minimálne uzročeným) rozhodnutím mať spoločné dieťa a želateľne a najčastejšie deti prijímajú dohodnuté spoločné priezvisko rodičov. Biologický rodič navždy zostane biologickým rodičom, dokonca aj vtedy, keď by o rodičovské práva prišiel. Záleží na rodičoch, do akej miery budú prítomní v živote detí a to od jedného pólu, kedy sa rodičia vrúcne, s láskou a prítomne o deti starajú, cez problémové vzťahy prítomnosti rodičov v živote detí, až po bezcitné odvrhnutie detí a všeobecný nezáujem o deti.

18. V posudzovanej veci, predmetom ktorej je nezhoda rodičov ohľadom možnej zmeny priezviska maloletej, je nesporná skutočnosť, že maloleté dieťa nosí priezvisko po otcovi na základe súhlasného vyhlásenia (dohody) rodičov deklarovaného pri narodení maloletej. Rodičia maloletej Y. nežijú v spoločnej domácnosti, maloletá od svojho narodenia žije v spoločnej domácnosti iba s matkou a napriek snahe otca o kontakt maloletá nemá so svojim otcom zabezpečený žiaden kontakt, kontakt s otcom dlhodobo a rázne odmieta a to aj napriek viacerým súdom nariadeným neodkladným či výchovným opatreniam, ktorých cieľom malo byť predovšetkým odstránenie dlhodobého rodičovského konfliktu, ktorý negatívne ovplyvňuje maloletú a následné postupné vybudovanie dôverného vzťahu medzi otcom a maloletou. Na základe uvedeného preto možno konštatovať, že maloletá je pod dlhodobým vplyvom matky, otec na jej názory či výchovu nemá a ani nikdy nemal v podstate žiadny vplyv. Otec nie je tým rodičom, ktorý by si neplnil svoje rodičovské povinnosti, práve naopak, otec si plní svoju aktuálne jedinú vyživovaciu povinnosť k maloletej, o svoje dieťa javí naďalej záujem, o čom svedčí aj skutočnosť, že na pojednávaní, konanom dňa 29.07.2024 vo veci, vedenej pod sp. zn. B4-13P 84/2018, vzal späť svoj návrh na výkon rozhodnutia zo dňa 09.08.2023, v nadväznosti na čo súd uznesením sp. zn. 28P 77/2023 zo dňa 29.07.2024 zastavil konanie, ako aj to, že v konaní, vedenom pod sp. zn. B4-13P 84/2018, netrval na úprave styku s maloletou, zrejme si uvedomujúc, že by to za daného stavu nebolo v najlepšom záujme maloletej. Aj na základe uvedených skutočností preto otca, podľa názoru súdu, nemožno označiť termínom „neempatický rodič“ (ide o rodiča, ktorý za každú cenu presadzuje iba svoje vlastné záujmy a to aj na úkor maloletého dieťaťa či jeho prežívania) a ani ho „potrestat“ v podobe

nahradenia jeho súhlasu s podaním žiadosti na zmenu priezviska maloletej, ktoré predstavuje posledné (síce len formálne) spojenie s maloletou a ktoré maloletej pripomína, že okrem matky má ešte aj otca, ktorý sa o ňu napriek všetkému zaujíma, o čom svedčí aj list, ktorý napísal maloletej pri príležitosti jej narodenín.

19. Samotná matka v podanom návrhu uviedla, že úlohou rodičov je za každých okolností naučiť dieťa, aby rešpektovalo a prijímalo seba samého, čo podľa názoru súdu obnáša aj vysvetlenie/pochopenie, že dieťa je z určitej (či už väčšej alebo menšej) časti také, aké je, nielen pričinením a zásluhou matky, ale aj pričinením a zásluhou otca, ktorí majú v živote každého dieťaťa nezastupiteľné miesto bez ohľadu na to, či rodičia žijú v spoločnej domácnosti alebo nie a bez ohľadu na to, či sa to dieťaťu páči viac alebo menej. Matka v návrhu ďalej uznala aj to, že je nepochybne v záujme dieťaťa, aby malo a udržovalo vzťahy s oboma rodičmi, čo je v súlade s tým, že obaja rodičia súhlasili s nariadením výchovného opatrenia, ktoré sa má realizovať v TENENET, o.z. Čo však súd považuje v príkrom rozpore s týmto tvrdením matky je to, že matka sa podaným návrhom domáha nahradenia súhlasu otca s podaním žiadosti na zmenu priezviska maloletej, čo podľa názoru súdu neprispieje k vybudovaniu pocitu spolupatričnosti maloletej k otcovi, ktorý je potrebné následne udržiavať. Súd má za to, že ak by vyhovel návrhu matky, mohlo by tým dôjsť k strate opodstatnenosti nariadeného výchovného opatrenia a k ešte väčšej eskalácii dlhodobu narušených vzťahov medzi rodičmi maloletej. Podľa súdu nie je v záujme maloletej, aby zmenou jej priezviska došlo k ďalšiemu, hoc len formálnemu, odpútavaniu sa od otca, práve naopak, je v záujme ďalšej výchovy maloletej, aby bol u nej vybudovaný, udržiavaný a prehľbovaný pocit spolunáležitosti s otcom, k čomu môže prispieť aj priezvisko po otcovi, na ktorom sa zhodli rodičia maloletej pri jej narodení. Je v záujme maloletej mať skutočnú potencialitu vzťahu k biologickému otcovi, ktorej indikátorom existencie je verbalizovaný záujem otca na zachovaní priezviska maloletej.

20. Z dokazovania vykonaného v tomto súdnom konaní, ako aj z obsahu spisov v súvisiacich konaniach vyplynulo, že u maloletej sa za X rokov nepodarilo vybudovať k svojmu otcovi žiadny vzťah (dokonca ho vníma horšie ako cudzieho človeka), čo súd považuje za obrovské zlyhanie predovšetkým na strane obidvoch rodičov (na strane matky, ktorá nedokáže maloletú motivovať ani len k príležitostným stretnutiam s otcom, či už osobným alebo vo forme napr. (video)hovorov, správ a pod. a na strane otca, ktorý sa nedokáže dôsledne riadiť odporúčaniami odborníkov spolupracujúcich s maloletou na zlepšení jej psychického stavu) a následok ich neschopnosti prekonať vzájomné názorové, osobnostné či iné rozdiely, čím v konečnom dôsledku ubližujú samotnej maloletej, ktorú tým ochudobňujú o možnosť vyrastať v šťastnom a pokojnom prostredí v kruhu celej svojej rodiny (t.j. vrátane rodiny zo strany otca).

21. Po tom, ako otec vyslovil svoj nesúhlas so zmenou priezviska maloletej, ostalo v danom prípade spornou otázkou a predmetom dokazovania, či (ne)existujú dôležité dôvody pre udelenie súhlasu matke na to, aby podala žiadosť o zmenu priezviska maloletej z priezviska „G.“ na priezvisko „Q.“, ako aj to, či zmena priezviska maloletej je v záujme maloletej. Zo strany otca bol daný jednoznačný nesúhlas s matkou navrhovanou zmenou priezviska maloletej a vzhľadom na okolnosti prípadu a rodinnú anamnézu má súd za to, že spoločné priezvisko otca s maloletou aktuálne predstavuje jedinou priamu väzbu otca a maloletej, t.j. je jediným spojením otca s maloletou, ktoré mu ostalo a nie je v záujme vybudovania vzťahu medzi otcom a maloletou, aby za daného stavu došlo k zmene priezviska maloletej, teda aby mala maloletá rovnaké priezvisko ako jej matka a na tom nemení nič ani tá skutočnosť, že maloletá sa tak od istého času sama predstavuje, podpisuje a pod. Maloletá by si mala taktiež uvedomiť, že niektoré veci nie je v jej silách či možnostiach zmeniť a musí sa tým zmieriť a naučiť žiť a k uvedenému ju musí viesť matka ako preferenčný rodič, ktorý má zásadný vplyv na formovanie osobnosti a celkové správanie maloletej.

22. Pri rozhodovaní súd vzal do úvahy aj názor maloletej, avšak ten nie je pre súd záväzný a prihliadal naň v zmysle vykonaného dokazovania. Ako je uvedené vyššie, o maloletú sa od jej narodenia stará výlučne matka, maloletá otca odmieta. Pri komplexnom vyhodnotení názoru maloletej možno konštatovať, že maloletá sa stotožňuje s matkou ako preferenčným rodičom, čo je prirodzené, avšak uvedené vyústilo až do neželaného stavu, keď sa maloletá predstavuje priezviskom po matke, pričom tento postoj maloletej a negatívne, miestami až hostilné nastavenie vo vzťahu k otcovi podľa názoru súdu pramenia predovšetkým zo slepej lojality maloletej k matke (resp. aj z potreby ju chrániť), v dôsledku ktorej odmieta otca ako takého a to napriek tomu, že nevie uviesť konkrétne dôvody, čo rozhodne nie je v súlade so zdravým a priaznivým vývojom maloletej a v budúcnosti môže mať aj potencionalne negatívny dopad na formovanie jej prípadných partnerských vzťahov. Súd zdôrazňuje, že nemôže vždy rozhodnúť

tak, ako si maloleté dieťa želá, nakoľko dieťa hlavne vo veku svojich ôsmich rokov (v čase zisťovania názoru maloletej) či aktuálne vo veku deviatich rokov nedokáže objektívne posúdiť, čo je reálne v jeho záujme. Ak by súd bez ďalšieho nekriticky prevzal názor maloletej (že sa nechce stretávať so svojím otcom) a rozhodol v súlade s ním, nenariaďoval by ani výchovné opatrenie.

23. V intenciách vyššie uvedeného dospel súd po vykonanom dokazovaní k jednoznačnému záveru, že v danej veci neexistuje žiadny relevantný dôvod na nahradenie súhlasu otca s podaním žiadosti na zmenu priezviska maloletej a preto súd návrh matky zamietol v celom rozsahu ako nedôvodný, majúc za to, že v konaní nebolo preukázané, že by bolo v záujme maloletej nevyhnutne potrebné zmeniť jej terajšie priezvisko, ktoré má maloletá od jej narodenia a ktoré tvorí jej integrálnu súčasť. Dôvody, ktorými matka odôvodňovala podaný návrh (nezáujem otca o maloletú; maloletá odmieta uznať existenciu otca vo svojom živote; maloletá sa plne identifikuje s priezviskom po matke) súd, pri zohľadnení zistených konkrétnych skutkových okolností daného prípadu, akými sú to že, otec si plní vyživovaciu povinnosť vo vzťahu k maloletej, prejavuje záujem o maloletú, pokúša sa o kontakt s maloletou nenásilnou formou (napr. list adresovaný maloletej z apríla 2025, zakupovanie darčiekov maloletej), nepovažuje s poukazom na všetky vyššie uvedené skutočnosti za také závažné dôvody, dôsledkom ktorých malo byť vyhovieť návrhu matky.

24. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie a to cestou podpísaného súdu na Krajský súd v Trnave do 15 dní odo dňa jeho písomného doručenia, písomne, trojmo alebo ústne do zápisnice.

Z písomne podaného odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a datované. V odvolaní sa má ďalej uviesť, proti ktorému rozhodnutiu, resp. výroku rozhodnutia smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (ako má odvolací súd rozhodnúť).

Odvolanie podané otcom a kolíznym opatrovníkom je neúčinné, nakoľko sa tohto práva výslovne vzdali do zápisnice o pojednávaní v súlade s § 368 CSP.